

**ՅԵՏ - ԳՐՈՒԹԵԱՆ, ՈՐ ԿԱՐԵԼԻ Է
ԱՌԱՆՁԻՆ ՆԻՒԹ ՄՇԱԿԵԼ**

Ի՞նչ էին անում ձեր հները, ձեր նախորդները:
Ինչու չտեսան, չայցելեցին Հայաստան։
Ո՞րտեղ էին գրողները, Հեղինակները, պոետ-
ները։

Եթէ այցելէին, տեսնէին իրար, անշուշտ
«ազգային - նացիոնալիստական Հոգեբանութիւն»ը
պակաս տեղ կը գտնէր նրանց ճտածնունքի ճեց։

Մենք, զրոդների կողմից ուղարկւած պատգա-
մաւորներս, բոլորս էլ սրտանց ուրախացանք (1):
ԳՐԻԳՈԼ ՌՈԲԵՐԻԾԵ

ՎՐԱՅԵՐԵԿՈՒՑ ՔԱՐԳՄԱՆԵց
ԱՐԾ. ՄԵՀՅՐԱԲԵԱՆ

(1) Այս յօդուածին բնագիրը միաժամանակ
լրյու տեսած է վրացական «ՄՆԱԹ-ՈՓԻ» իշան-
դէսին մէջ։ (Մ. Խ.)

Դ Ա Ր Զ Ո Ղ Ե Ր Ա Զ

Դարձող երազն էր անցեալին արեւներեն,
Տժոյն նանանչ որով նամբան եղաւ ներմակ,
Ու քայեցի ձեռքը ձեռքիդ մէջ տրմունակ,
Մինչ քաղցրը ձայնը կ'օրօրէ հողիս նորեն։

Կը փախչէր լոյսը գարդագոյն տերեւներեն,
Պուրակին մէջ ուր իրիկունն էր մանիւակ,
Ու մենք խոնա՞րն էիմք սիրոյ նայուածին տակ,
Ու մեծ աշերդ էին երկինք մը լուսեղեն...

Ո՞վ պահեց մեր նամբոյրը վառ, բո՞ց երդումի,
Ծա՞ն մը խորունկ սրի մը պէս, զո՞ւրը գալսնի
Ուր ցոլացաւ լոյսի դողով տեսիլքը մեր՝

Տակաւ հիւսուող բասուերին դէմ իրիկնային,
Եղեգներուն մէջ քեւամփոփ շո՞ւնչը հովին,
Կամ տժոյն ա՞սդ մը նոյն պահուն որ կը մեռներ ...

Ա Դ Օ Թ Ք Լ Ե Յ Զ Է Ւ Տ Ա Ն Տ Ա Ռ Ի Ն Մ Է Զ

Ծառերուն մուք այս տիւխն բոցը ոսկիով
Զմրուխտին մէջ կ'այրի ծաւալ գողրդողազին.
Եւ ջուրին մէջ իր վիտակները կը ծաղկին
Ուսերէն վար նայող կապոյթը հիւսելով:

Անկասելի շարժումը յուռ խօ՛ իր բռիչին
Լուսեղ աւիւնը համօրէն տարափելով՝
Բաւրգառներու կը փոխէ հիր տափրակներով
Այս ծաղիկներն այրող հրազա՛րս իրենց հոգին:

Ու կանչող ձայն մը հեռուեն, քա՛ղցըր կարօս,
Անտես աղբիւրն՝ արամետի մը դարձին մօս՝
Ի՞նչ կախարդանէն հին աստուածի մը կ'երազէ . . .

Խորունկ անտառը սիրտի պէս է սրտմարով,
Գինո՛վ բոյրէ, զինո՛վ ձայնէ, զինո՛վ լոյսէ.
Տիւխն այս բոցը չի՛ մարիր այնքան տուտով . . .

Տ Ր Տ Ո Ւ Մ Ե Ր Գ

Պորտ ծաղիկն այս որուն թերթերը ծածկեր են
Երկինքն այգուն, լոյսն է մեղմիկ՝ աշունով քաց.
Երէ միայն զզայի ձեռքրդ միացած
Տժգոյն ձեռքիս, ի՞նչ խենքուրին կ'ըլլար նորէն:

Աշերուդ մէջ ու մարմինիդ որուն ձուլուած
Է զորտ ծաղիկը ոսկեզօծ իր համբոյրէն,
Պիտի դառնա՛ր ինձի Յոյսին նամբաներէն
Կեանիդի եղնիկը որբ սրտն իր զարնըւած . . .

Երէ միայն աշերուդ բոցն ըլլար վրճիս,
Եւ առաջին կախարդանով հնչէր ձայնիդ
Բիւրեղն այնքան խորունկ, ի՞նչ թեւ պիտի առնէր

Սկըն որ լինին մէջ հոգիիս՝ մուք հայելի՝
Հրպաւրս երբեմըն ձիւնաթոյլ կարապ մըն էր,
Ու եղնիկն պէս վիրաւոր՝ ա՛լ կը մեռնի . . . :

Ա.Բ.Ս. Ե.Բ.Ա.Թ.